

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felolós szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányabb árban közölünk.

A középosztály és egyebek.

Tolosa, máj. 3.

Eszembe sincs Wiczmány Ödön-
nél polemizálni. Sokkal kevesebb
embernek tudom magamat, mint
hogy azt tenni merném.

Csak röviden akarom elmonda-
ni, hogy mért nem érthetek min-
denben egyet az ő elveivel.

A magyar nemzet egyik leg-
fontosabb tényezőjének tartom
a középbirtokos osztályt, s hazánk
romlásának főokát ennek pusztu-
lásában látom. A nemzeti politika
egyik fő kötelességének vallom a
középosztály megerősítését, s ahol
már kipusztult, pótlását. Mert füg-
getlen, vagyos és hazafias köz-
zéposztály nélkül az alkotmányos-
ság is csak üres komédia.

De nem közvetlen segélyvel,
nem prémiummal és adóleszállí-
tással kell ezt szerintem elérni,
hanem a gazdasági viszonyok ked-
vezőbb tételével, újabb gazda-
sági munkaterek, munkaágak lé-
tesítésével, céltudatos nemzeti
gazdasági politikával.

A közvetlen segítség egyrészt
igazságtalan, másrészt meg egye-
nesen káros.

Igazságtalan, mert az állam
csak azt adhatja az állampolgá-
rok egyik részének segélyül, amit
a másik résztől elvesz. Ha leszállí-
tja a földbirtokos adóját, fel kell
emelnie az iparosét, a kereske-

dőt, pedig azok is leszállításért
esengenek.

De káros is. Az épkézláb kol-
dusnak nem alamizsnát kell adni,
de munkát, mert az alamizsnával
tétlenségre szoktatjuk. Ép így a
bajokkal küzdő birtokosnak ne
pénzbeli segélyt, adóleszállítást,
prémiumot adjon az állam, de te-
remtsen a számára olyan gazda-
sági viszonyokat, amelyek közt
tevékenysége után megélhessen.

Ép azért semmi sem ellenszen-
vesebb előttem, mint mikor me-
gyék, községek, egyesek folyto-
nosan segítségért, pénzért, ingyen
vetőmagért, oltványért, meg isten
tudja miért, zaklatják a kormányt,
mintha az valami jötevő milliomos
volna

Nem az a kormány hivatása,
hogy a polgárok által fizetett fil-
lérekből segélyeket, kedvezménye-
ket osztogasson, hanem az, hogy
kössön jó kereskedelmi szerződés-
eket, amelyek gazdasági és ipari
termelésünket megvédik az ide-
gen versenytől, s kiviteli cikkeink-
nek előnyös piacokat biztosítanak,
hogy helyesen irányítsa a terme-
lést és a fogyasztást s összhang-
ba hozza a gazdasági élet min-
den tényezőjét. Ha ezt megteszi,
akkor boldogulni fog az ország, s
benne a középosztály minden köz-
vetlen segítség nélkül, ha pedig
ezt nem tudja megtenni, akkor

hiába osztogat akármiféle segé-
lyeket, mégis elpusztulunk.

És ép az a baj, hogy ezt nem
tudja megtenni. Hiába van Darányi
Ignácban a legbecsületesebb ha-
zaifüi törekvés, apró, helyi ered-
ményeket elérhet, de a bajokon
segíteni nem lesz képes.

Mert a gazdasági életre legfontos-
sabbak a kereskedelmi szerződé-
sek, s a mi kereskedelmi szerző-
déseinket Bécsben kötik Nekünk
annyi beleszólásunk van, hogy a
kész szerződést szabad becikke-
lyeznünk. De mernők csak egy-
szer mondani, hogy nem cikke-
lyezzük be, nem fogadjuk el! Ugy
szétkergetnék mingyárt az egész
országgyűlésünket, mintha soha
együtt nem lett volna, s cifra or-
szágházunkból csinálnának kaszár-
nyát.

Igy aztán a mi összes kereske-
delmi szerződéseinkben mikro-
skóppal sem lehet felfedezni egyet-
len olyan pontot, amelyik nekünk
használna. Mert azokat a szerző-
déseket, mind Ausztria érdekében
kötik. Orosz buza, szerb sertés,
olasz bor szabadon özönlik be
hozzánk, de mi jóformán sehova
sem viheljük már ki termékeink-
et. Ell kell adnunk olcsón Ausz-
triának, Persze, hogy így elpusztu-
lunk!

A kit fojtogatnak, az hiába
vesz be akármilyen drága orvos-
ságot, mégis fuldokolni fog. Min-

ket is fojtogat Ausztria a vám-
szerződésekkel, a gazdasági rab-
sággal. Hát nem segít rajtunk
semmi orvosság, csak az az egy,
ha a fojtogató kötelet letépjük a
nyakunkról.

Külön vámtérület kell. Akkor
fogunk tudni piacokat biztosítani
a termékeinknek, akkor lesz ipa-
runk, lesz a buzának fogyasztója,
kereslete, felmegy a buza ára.
Akkor boldogulhat a középosztály
a maga erejéből is, — máskép
sehogy se. — Aki igazán akarja
a középosztály javát, annak a gaz-
dasági függetlenség hiveinek tá-
borába kell állnia.

Ezeket az impressziókat meri-
rittem én a Wiczmány Ödön
remek cikksorozatából.

Buza Barna.

Kereskedőink és Bécs.

Ne legyünk mindig kiskorukak, tanul-
junk egyszer már a magunk lábán is
járni! Ne hagyjuk magunkat pórszala-
gon vezetni, mint egy pudli, vessük
le, amennyire lehet az idegen jármót!
Ez az, amit kereskedőinknek szeretnék
szívébe oltani! S ha cikkemmel ennek
az eszmének csak egy embert hódít-
hatok is meg, már úgy sem elfecsérelt
az idő, amit ráfordítottam.

De térjünk a dologra. Tudvalévő do-
log, hogy kereskedőink több mint öt-
ven százaléka, megrendelőit Bécsben,
ottani kereskedőknél teszi, a helyett,
hogy a gyárosokkal tartana főn direkt
összeköttetést. A bécsi kereskedő leg-
alább is tíz százalékkal adja áruit ke-

mely barna bár, mint a gesztenye, de
arany vörös sugarában fűrölve, — a
termetet, mihez adni s belőle elvenni
nem lehet, a pici lábat, képzeld hozzá
az oval arcnak viritó rózsáit, a tavasz
illatárjától körül lebegve, s előtted áll
papírosan. De hol van festő, ki ez arc-
nak valódi jellegét meglophassa? Ez
ép oly lehetetlen, mintha a szülemől
tavaszt akarandó festeni. Aztán csodál-
kozz rajta, hogy fél Pest lábainál he-
ver, csodálkozz, hogy a jég el nem ol-
vadott.

De nem olvadt el, szerencsés voltam
egy pár főrangú női ismerősömmel kor-
csolyázhatni, s ez nem volt rossz ma-
növer (nem hiába voltam katona, is-
merem a taktikát) mivel mi sem hat
ugy különösen a hű nőkre (s bár a
szeretlem okuláréja ült az orromon, eb-
beli gyengéjét észrevettem), mintha elő-
kelő körök is méltányolnák.

Hány nő ment csak azért férjhez,
hogy vetélytársán diadalmasodjék?
De ezen manőverrel visszaélni nem
szabad, mert ez olyan, mint a méreg.
Kis mértékben gyogyoszer, nagyban öl,
s ölni egyáltalán nem akartam. Ha raj-
tam állana, a szép nőket még a sírból
is kiragadnám. — S így bizonyos idő
mulva ismét együtt siklottunk tova a
jég pálya fagyos kebelén, amely ily
sok szépnek láttára sem hevül.

— Maga igazán Párisba készül?
— Száradékom.
— Maradjon itt.
— Gondolja, kifizetné magát?
A felelet egy kéz szorítás volt, mi.

TÁRCA.

Egy könyccsepp.

A „Felsőmagyarországi Hírlap” eredeti tárcája
Írta: Szomere Emil.

II.

Miután akadhatnak egyesek, kiket
Pesten még nem vittek jégre, a pályát
egy pár vonással ecsetelni megkísér-
lem. Képzeld magadnak egy fél kör
alaku, a tóra néző oldalon emeletes,
a liget felől földszintes, zárt fa-alkot
mányt, a közepén átjáróval. A jégpá-
lyára néző oldal földszintje nyitott fo-
lyóval bír a sétatők részére, egyik
sarkán hűsítővel, másikon zárt helyi-
ségekkal a felsők és korcsolya elhe-
lyezésére. Az emelet üveggel zárt csar-
nokot képez, székekkel ellátva, a ma-
mák, társalkodó és nevelődők s egy
pár szemmit se látó barátó számára.
Mundauna a látszóval van felfegyverezve,
hogy lássanak. — Kár, hogy tubusok
nincs, hogy kommandírozzanak, s halló
csövek, hogy hallgatózzanak, bár ez
utóbbinak nem vehetnek sok hasznát,
mert a zenekar csinnadrattája a halló
szerveket egészen leköti. Ezen fa al-
kotmánnyal szembe néz a jégpálya,
minden nap lekefélélt téli gunyában di-
szelgve, rácszozattal kerítve, melyből,
mint kérdőjelek, lámpások nyulnak fel,
üveg szemekkel szerte tekintve a pá-
lya sima tükrére, hol a szánkások, és
korcsolyázók tömege, hol egyesével,
hol párosával, majd egész collonokká
egyesülve, a galopp, valcer vagy ma-

zurka ütemei szerint különféle hié-
roglifeket írnak le. Ha azt valaki kisilla-
bizálhatna!

Szememmel egy átkanyarodást esi-
náltam, jobbra-balra, de őt dacára,
hogy a pápaszem önagyságát még is-
merni szerencsém nem volt, felfedezni
nem tudtam. Egyszer csak hallom: Jó-
napot Elemér, hát mégis csak eljött?
szép magától! S kezét nyújtja. Oh
azok a barsonyos pici kezek! A pis-
kóta hozzájuk képest elefánt ormány.

Önagsága, a mama nem jött?
— Ott fenn van a pletyka dombon,
(értsd: üveges csarnok, ő mondta, én
dehogy mertem volna, inkább tücsökre
vadisom egy hétig).

Mégis szép hogy eljött!
Kérem egy gentlemannak csak en-
gedelmeskedni szabad, s magával szem-
ben ez nekem édes kötelesség.

Hagyja a bókot, parquette való.
Lehet simább parquette, mint a tó
tükre, de másrészt bók csak az lehet,
mi érzelmeinket álcázza, az igaz érzés
nyilvánítása soha se bók. Megengedi
hogy levezzem?

Tudja itt a járást?
Magával szemben mindent tudni
akarok!

De elbizakodott!
Ragadós az, mint a molnár keze!
Nagyon sokat megenged magának!
Ha ez sok, akkor többet kérek, en-
gedje meg, hogy korcsolyáját fölkö-
sem!

Tegyé.
(Korcsolya kötés közben le kell tér-
delni.)

Tudja hogy maga a legelső, ki előtt,
de szívemben is térdelek!

Jó paripa lett volna magából.
Miert?
Nagyon gyorsan halad.

Az tartom, a mit a példa szó: mit
ma elvégezhetsz, ne halassd holnapra!

De van egy más is: lassan siess, to-
vább érsz!

Rögtön követni fogom, s lajhár ke-
zekkel kötöm föl korcsolyáját, hogy az
együtt lét percei nőjjenek!

Hol tanult? jó iskolája van!
Tanítóm a szeretlem, iskolája a szí-
vem.

— Oh hagyjon fel már ez izetlen-
ségekkel, még azt hiszem, kinevet.

— Kinevetni semmi esetre sem, de
szeretnék nevetni, mint a nap nevet,
ha esőkjára a bimbó fölfakad.

— Haragudni szeretnék, de magára
nem bírok. Gyorsan kösse föl a kor-
csolyát, a zene rögtön megszűnik, még
kihallgatnak. (Ha egy nővel közös tit-
kok van, a győzelem reménye nagy.)

Karofogva elindultunk korcsolyázni.
Egy pár fordulat után elhagytam. Volt
cuspringer elég, de nem esoda, — a
ki látta a fekete szemeket, mikhez ké-
pest a fekete gyémántnak játéka olyan
volt, mint Paganinéhez a vályogvető,
ha látta valaki e nedves ajkakat, e pir-
kadó, mosolygó hajnalt május regge-
lén, s ha látta az egérfogakat, miknek
hőféhérségén az alabástrom pirulni kény-
szerült, s a görög arcot, minek átlát-
zó róza cimpája meg megremegett,
mint megremeget a nyár levele, ha érinti
a tavasz lágy lehe, s a dus fűrtöket,

reszkedőinknek drágábban, mint a meny-nyiert 6 azt a gyárban kapja, s így tíz százalékot nyer kereskedőinken, s tíz százalékkal kevesebb az az összeg, mely hazánk javára esnék.

Sokat gondolkoztam, hogy mi ennek az oka? A szállítási különbözet nem lehet, sem az, hogy a gyárosok velők összekötésébe lépni ne akarnának, s így a hitel-kérdés marad fenn. De ezt sem fogadhatom el okul, mert ha bécsi kereskedő kap hitelt, mért ne kaphatna a pesti és a többi kereskedő is?

S így más ok nem marad hátra, mint kereskedőink indolenciája, kiket a szokás úgy megrögzített, hogy attól eltérni még saját hasznuk mellett sem tudnak.

Panaszkodnak, zúgolódnak a mostoha viszonyok miatt, de mind amellett a hol a kedvezmény mintegy tenyérre száll, még akkor sem aknazzák ki a helyzetet.

Hogy milyen előnye van ennek, példa rá a Beaux Marchais üzlete Párisban, mely mindent direkt gyárosoktól vásárol, s dacára hogy 2000 egyéni foglalkoztat, s csak 4 százalékot vesz a gyári áron felül, mégis részvényeseinek ott létezők 5 százalékot fizetnek.

De beszéljenek a számok. Ha egyre-másra minden egyének évi kiadását, mit kereskedőnek fűz, 10 koronára tesszem, ami azt hiszem inkább kevés, mint sok, akkor a magyar királyságban 19 millió lakost, számolva, az évi kiadás 190 millió koronát tesz ki. Ennek felét leítve, mint a mely nem Bécsben vásároltatik, marad 95 millió korona. Most ha ennek a tíz százalékát veszem, amennyivel többet fizetnek kereskedőink Bécsben, mintha direkt gyárosoktól vásárolnának, akkor 9.500.000 koronát nyerek. Ennyivel volna évente gazdagabb az ország, de különösen a kereskedői osztály, ha direkt a gyárosoktól vásárolna.

Szíveljék ezt meg, ha hazafiságból nem alarnák, mit ugyan nem hiszek, legalább saját jóvoltukért.

Mielőtt cikkemet végzem még egy kérelemmel járulok kereskedőinkhez: hogy amit magyarországi gyárakban szerezhetnek be, azon cikkeket itt rendeljék meg, mert feltéve, de meg nem engedve, hogy az itt előállított tárgyak valamivel drágábbak vagy rosszabbak is, de pénzünkkel nem a külföldet gazdagítjuk.

Szemere Emil.

nek hitása alatt szíven örömben egyet ugrott.

— Hónlap látogasson meg, magunk leszünk!

— Hogy a szív virága hogy' fakad, mint fakad? nem tudom, — de az enyimem e percben anyai bimbó volt, hogy illatától megrészegedhetett volna az egész világ.

— Még ha térdemen is kellene csusznom, ott leszek.

Még egy kéz szorítás, aztán egy pusz, (hogy hol azért se mondóm meg) s bucsuzunk.

Hazamentem következő rimeket szedtem össze, — (nem képzelek szerelmest, aki azt a bizonyos Ő-t meg ne kísértendő rim keretbe foglalni):

Szemed a nap, — bele nézni nem merek, Még sugára megvakítná szememet. Arcod az ég, — barna firtid fellegek Mosolygásod maga a szép kikelet, Én meg a föld leszek, kedves galambom, Hogy mindenkor a te egéd tartajon.

Amint két papot, úgy két papot se lesz egyformát, már csak azért se, mert az egyiket péntekre, a másikat szombatra keresztelték, egyik hetedikén, másik nyolcadikán született, az egyik mosolygós, mint a piros alma, a másik keserű, mint a vackor, az egyik a bőség szaruját kínálja, a másik száraz kenyercet alig ad, az egyik a boldogság, a másik a boldogtalanság napja.

Vajjon az én napom a boldogság napja lesz-e? Boldogság mi vagy te tulajdonképen? Ibolva az őt rengetegben? egy csepp víz a tenger mériardja közt? egy por szem a föld tekén? vagy

A MEGYE ÉS A VÁROS.

— **Vármegyei közgyűlés.** A törvényhatósági bizottság május hó 14-én tartja meg tavaszi rendes közgyűlését. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: 1. Az alispán időszaki jelentése. 2. A vármegye közigazgatási, árva- és gyámhatósági 1900. évi zárszámadata tárgyában beadott állandó választmányi javaslat. 3. A belügyi miniszteriumnak az országgyűlési képviselő-választók névsorának másolási költségei tárgyában. 4. A belügyi miniszterium intézkvénye a vármegye által kezelt alapok külön betéti könyvekben leendő elhelyezése tárgyában. 5. A földmívelésügyi miniszterium intézkvénye az erdő munkásokról szóló törvény életbeléptetéséről tárgyában. 6. A földmívelésügyi miniszterium intézkvénye a birtokos és gazdatiszt köztöltő jogviszony szabályozásáról alkotott törvény életbeléptetéséről. 7. A belügyi miniszterium intézkvénye Sátoraljai helyi rendezett tanács város alkalmazottai fizetésének felemelése tárgyában. 8. Bars-vármegye átirata a budapesti gabona főzsalán folytatott üzérkedés tárgyában. 9. Ungvármegye átirata egy északkeleti magyar közmívelődési egyesület alakítása tárgyában. — 10. A sátoraljai helyi törvényhatósági közkezház építési tárgyaló vegyesbizottság jelentését tárgyaló vegyesbizottság jelentése. 11. A nagymihályi közkezház költsön iránti kérelme. 12. A vármegyei betegpótlási pénztár 1900. évi zárszámadata. 13. A Sárospatakon felállítani kért szolgabírói hivatal tárgyában beadott köllőttiségi jelentés. 14. A községek zárszámadatai és költség előirányzatai.

— **A külön vámtérület.** Abauj, Máramaros, Hajdú, Szaboics, Szatmár után, most Szilágymegye fogadta el az ismeretes hevesi átiratot s határozta el, hogy a külön vámtérület mellett fehr az országgyűléshez.

Tudunkkal, Zemplén kérés még egyetlen vármegye sem akadt amely a hevesi átiratot s a külön vámtérület elutasította volna. Úgy látszik, hogy csak itt fűtik a kaputrokkot, s csak ezt a vármegyét kormányozza még most is a kaputrokk-politika

az embereknek örök óhaja, futnak utánad az évezredek, s máln elérni hitelt, nem lelik csak kűhűt tetemed. Én is kergetlek, — nekem Őrse vagy?

Mi természetesebb, minthogy becsengettem Kardosyékhoz. Keziny Inas nyitott ajtót, s egy előszobán át a szalonba vezetett, fölkerve, hogy kissé várják, önagságáék rögtön jönnek. — Azalatt szemügyre vettem a termet. Elég terjedelmes négyszög volt, arcára két ablakkal, a padlót egész elfűdte a szőnyeg. Igaz elég vastag volt, de Persiát sose látta. Felette fűs in a föld seiyem, biborszegélyű, mezbe öltözködött magas karu mély tamányok és pamlag trónok, közre fogva egy óben faszínú asztalt, minnek lapja fehér-fekete kockázat volt, egy másik sarokban egy kisebb diván, vörös bársony huzattal, előtte egy fehér asztal arany szegélylyel, rajta könyvek és albumok, tapéta és plafon tejfehér színben, arany sávokkal a sarokban. A falakon egy pár olaj nyomat tájképeket ábrázolva, az egyik sarokban porcellán kandalló, tetején egy elsoványodott Venus gipsz másolata.

Alig értem rá ezen észleletekre, midőn az egész család megjelent

— Kedves öcsém, örvendek, hogy megismerhettelek, hiszen mi rokonságban is vagyunk. Károly minő atyádfi? nagyon szeretem.

— Sógrom, bátyám.

— Mit csinál az öreg?

— Szokása szerint bankot vet és papírost arat.

— Sajnálom, hogy rosszul megy

Adja a magyarok istene, hogy az ország összes törvényhatóságai közt egyedül maradjon a mi szerencsétlen vármegyénk a gazdasági függetlenség elutasításának szegényével és gyalázatával, adja a magyarok istene, hogy ne akadjon párja ebben a megalázó szolgalelkűségben, osztrák imádságban. Akkor talán öntudatára jut szegénytelen állapotának, s önmagától visszaborzadva és megundorodva leveti magáról ezt a csúf labancruhát, visszatér ősei nek útjára, s lesz megint, ami volt, Kossuth vármegyéje.

Külömben hiszen a Zempléni Ujság programja s munkatársai névsora révén most nagyon kellemesen tapasztaltuk, hogy vármegyénk kormányparti előkelősége csaknem kivétel nélkül a gazdasági függetlenség híve. Hát ha ez így van, akkor igen könnyű ezt a szegénytelen esorbát kiköszörölni. Most lesz a vármegyei közgyűlés, indítványokat még mindig lehet beterjeszteni. Elvárjuk a gazdasági függetlenség kormányparti híveinek ügybuzgalmától, s őszinteségétől, hogy megteszik az indítványt, amelyel a csorba kijavítható, alkalmat adnak a vármegyének, hogy lemossa a multkori gyalázzattal rátapadt gyalázatot, s helyrehozzák azt a hibájukat, hogy a multkor meggyőződésük ellenére hozzájárultak az önálló vámtérület eszméjének elutasításához.

— **Adóelőírások a Felvidéken.** A pénzügyminiszter az északkeleti vármegyeekben felszaporodott adó- és illeték-hátralékok felülvizsgálására esetleg lejárására miniszteri biztosok kiküldetését határozta el nemrégiben. Ezen a biztosok Bereg, Ugoesa, Máramaros és Zemplén vármegyékbe csakugyan kimentek s a program az, hogy munkájuk el fog tartani július végeig.

— **Az iskolák tisztasága.** A közoktatásügyi miniszter körrendeletet küldött valamennyi kir. tanfelügyelőségnek és ezek után szigorúan meghagyta az igazgató tanítóknak, gond-

neki, pedig úgy tudom, nem könynyimű.

— Nem kedves datyám, csak rossz szimító

— Edus minő rokonod?

— Testvérem.

— Hogy van?

— Ó megvan, kártyázik és keresz-

tel.

— Kedves néném, nem hűtötte meg magát? Kellemetlen ott a jégcsarnokban, mert nem fűtik, óra száma várhat ülni. Svajceban nem gardirozzák a szülőleányait, Amerikában, Angliában is több szabadságuk van, mert kiserő nélkül kimehetnek. Ez eltekintve attól, hogy anyagilag is előnyös, egyszerűségi élelmesebb és függetlenebb teszi a nőket, s megtanulnak gondolkodni, míg mi nálunk járszalagon lévén vezetve egész férjhez menetelőkig, a házastetbe mintegy a gyermekszobából lépnek. Tudok nőket, akik a nevelő intézetből kikérülve, azt se tudják miből lesz a vaj, miből a kenyér, szóval a nevelésünk tévton jár, minnek következménye a sok rossz házasság.

— Részben igaza van, de akkor az urakat is másképp kellene nevelni, mert ma, ha egy nő kíséret nélkül megy ki, biztos, hogy kellemetlenségnek lesz kitéve.

— Elemér volt tegnap e színházban?

— Ahogy vesszük, Őrse nagysád, mert igaz, hogy színházban nem voltam, a florenzi négyes társaság koncertjét hallgattam, de végeredményben felér egy vigjátékkal. Azt hiszem látásból legalább ősmerek Gödrös bá-

nokságnak és iskolaszéknek, hogy az elemi iskolai épületek külső és belső takarítására, az ajtók, ablakok, bútorzat, padlózat és falaknak rendben és tisztán tartására, a tantermek és folyosók rendes surolására és napi tisztogatására a legszigorubb gondal ügyeljenek fel, akár a község, a felekezet, vagy hitközség terhére történjék is az iskolaépület tisztogatása vagy rendben tartása. A miniszter azt igéri, hogy teljes szigorral jár el mindazon esetben, midőn gondatlanság és rendtelenség az épületek és felszerelések romlásából eredő anyagi kárát, a növekedék testi egészségének veszélyeztetését és helyes nevelésüknek bénítását okozza.

MEGJEGYZÉSEK.

— **Az Adria ügye** szomorú világot vet a mi gazdasági rabzóságunkra, s megdöbbenően bizonyítja az igazságot azoknak, amiket a töke uralmanak veszedelmes kínóvesztől elmondottunk.

Íme, annak a túsulatnak, amely a magyar tengeri kereskedelm ügyét van hivatala előbbre vinni, an ely a magyar államotól abnormális nagyságu kedvezményeket élvez, főrésztvényese egy osztrák pénzintézet: a Wiener bankverein.

— **Az Adria részvénytársaság** egy részvényének névértéke 100 forint volt. Most pedig egy részvény árfolyama 230 forint. Az Adria fellemeli az alap tőkéjét, kibocsát új részvényeket. A Wiener Bankvereinnek szerződésében biztosított joga van ezeknek a részvényeknek a felét a névértékben átvenni. Átveszi tehát 100 fűrt s eladja mintgyart 230 fűrt. Ezen a kis seften nyer csekély négymillió koronát.

Az első jelenség, ami megdöbben, az, hogy egy pénzintézet minden munka, minden ellenzolgáltatás nélkül, pusztán kedvező konjunkturák folytán négy milliónyi vagyontra tehet szert, ajándeklba kaphat egyszerre négy milliót. Ez az, ami gyűlöletes a töke tulhajtott uralmában, a munka nélkül érdemtellenül elért nyereség.

Ezer meg ezer ember küzd, fárad, dolgozik egész életén át, s nem képes csak pár száz forintnyi vagyont is összegyűjteni, a Wiener Bankverein pedig jóformán a kisujját se mozdítja meg, s a zsebébe hull négymilliónyi nyereség, egy óriási vagyon.

S kik fogják azt a négy milliót meg-

csit s gyámleányát br. Szerencsy kisasszonyt, ki mellette ült az első sorban, s legyezőjével folyton legyezgette Gödrös bácsit, hogy el ne szundítson, de a manőver mit se használt, mert Gödrös bácsi ép a legzebb pianissimo alatt egyszerre csak nagyot hortyog, a körüllevők igyekeznek elnyomni kacagási ingerüket, de midőn másodsor ismétli, az angol konzul, ki szinte elszundított, fölserken s azt hivat, hogy tapsolnak, teljes erővel kezd el tapsolni. Természetes, hogy frenetikus kacaj rengetei meg a redut termét.

— **Öcsém,** tudod e mily veszedelm fenyeget? A Duna kitoró félben van, a miniszteriumban arviz esetére már előlítettkezéseket tettek.

Kedves bátyám, az engem kevésse se alteral. Tisza volt az anyám, csolnakja a bölcsöm, s így hullámaival barátságos lábón állok, de különben is a téli áradások ritkaság számba mennek.

— Elemér, most már tudja az utat, s reméllem máskor is meglesi.

Kedves néném, télek, hogy egész az alkalmatlanságig szokszor.

— Óh, mi magát szeretjük, azért sose lehet alkalmatlan.

— Őrse nagysád felek, hogy csak pillanat szeszélye mondatja magával e szavakat, de hálátlan volnék, ha nem engedelmessékném.

Bucsuzva kocsimba ültem, s láttam, hogy az ablakon át még egyszer bucsut intett s e néma intés egész vá-

lomat édes mámorba ringatta.

Hogy miként kerültem lakásomra, nem tudom, mivel lettem, testem összes működését oly rest tétlenség kö-

fizetni? Végső elemzésben az Adria utasai és szállítói, meg a magyar állam az 8 szubvencióival. Mert aki megveszi 260 főt a 100 fős részvényt az nem csonkul, az kap 16 ft. osztalékot, tehát busás kamatot a pénz után. Csonkul csak a közönség, amelynek olyan magas szállítási díjat, s a magyar állam, amelynek olyan nagy szubvenciót kell fizetnie, hogy abból az Adria 16 százalékos osztalékot adhasson a részvényeseknek.

Hát igazság az, hogy az Adria szállító közönsége négy milliót ajándékozik a Wiener Bankverneinak? Igazság az, hogy ez a bank négy milliót megszarolhassa ezt a közönséget?

Ezekre a gonosz igazságtalanságokra vezet a tőkeuralom rendszere.

De van az Adria-ügyen érdekesebb tanulság is számunkra.

A Wiener Bankvernein négy milliója csak csekély részecskéje annak az adónak, annak a hadisarcnak, amit évenként fizet Ausztria számára ez a mi rabszolgországnak. Csekély része annak az irtozatosságnak, amely évenként jog és igazság ellenére Ausztriába vándorol Magyarországból. S ez az undok zsarolás csak egy momentuma annak a nálunk még ma is virágjában lévő Kollomics-féle politikának amelynek alapeszméje, célja Magyarországot Ausztria számára kiszípolozni, koldussá, s mint koldust, rabszolgává tenni.

Tegnap kisül, hogy a cukorprémium révén 1867 óta évenként 6 milliót rabol tőlünk Ausztria. Ma észrevesszük, hogy egy osztrák bank négy milliót ingyen hasznot huz egy magyar vállalatból. S napról napra újabb és újabb adókra jövünk rá, amelyet mind Ausztriának, az osztrákoknak fizetünk.

Csuda-e, ha így elpusztulunk? Csuda-e ha koldussá lesz Magyarország, amelyet a természet dús gazdagnak alkotott, s gazdagodik a természettől szegény Ausztria?

Az a legszomorítóbb a dologban, hogy azelőtt csak a zsarnokság erőszakolta ráunk ezt a Kollomics-politikat, most pedig a magyar nemzet alkotmányos képvisellete üzi és folytatja.

*

Ausztriában és nálunk. Ausztriában a trónörökös megreszkizotta, hogy egy ottani politikai párt mellett nyilatkozott, vagyis inkább egy másik politikai párt ellen. Nyilatkozata nagyon is indokolt, mert annak a pártnak csaknem nyíltan bevallott programja a Habsburg-háttól való elszakadás és Németországba csatlakozás. S mégis zűg belé egész Ausztria, s ingerült interpellációkban nyilatkozik meg az álta-

tötte le, mintha összes érzelmeim fonálát hirtelen ketté metszettek volna. — Olyan voltam, mint egy tészalótt. Mi volt ez? A szerelem villámcsapása? Csakis akkor ébredtem fel, midőn a kapus figyelmeztetett:

— Kérem nagysága, a kulcsa.

S mint egy alva járó tántorogtam be a szobámba, s berepültem az ábránd honába, hogy az képzeletem röpke családja képeit meglopni segítsen. Majd mosolya játszott vágyó ajkaimon, tündér meséje ígérte a mennyet, majd barna szemének éltető sugára szállott érző keblemre, mint hívőre az ihlet, majd barna firtinek susogó lombja, mint tavaszi szellő a nyíló virágnak, sugdosott fülemben örök hű szerelmet, majd mint szárnyas angyal röpkedett körültem, forró homlokomat hűsen legyezgetve, s forró csókjaival kétérdő lelkeket új életre keltve.

Való é ábránd közt étem napjaimat, mint dalos pacsirta, hol az égbe szállva, majd a porba hullva, lelkeimet kétség viperája marta, Kétség, élő mérge, földhöz poharaddal! Azért vagyok férfi. Elhatároztam, hogy Örzsét megkérem.

Becsengtetve lakásukra, azon értesítettem vettem, hogy ő nagyságáék elutaztak vidékre bálba. Azt hittem, rögtön meghalok, s aztán elkezdtem rohanni az utcákon, mint egy örült, beleütődve az emberekbe, majd fellökve a járó előket, kik szájátva bámultak utánam

lános felháborodás az alkotmányellenes beavatkozás miatt.

Minálunk pedig szó sincs a Habsburgoktól való elszakadásról, idegen állam felé való gravitálásról. Csak éppen hogy egyik politikai pártnak már 33 év programja többek közt a gazdasági függetlenség. Ujabbban pedig, mint már több más programponjtát ennek a pártnak, átvette ezt a pontot a másik párt több tagja is, s általában rendkívül népszerű lett az egész országban a gazdasági különválás eszméje.

Abban a feltevésben, hogy alkotmányos országban a nép akarata érvényesül, már hinni kezdünk, hogy közel vagyunk a régi törekvés megvalósulásához.

S akkor jött a hideg zuhany, amely lefagyasztotta ébredező reményesüngenket. A magyar király kijelentette, hogy *semmi se lesz a különválásból, minden bizonnyal együtt maradunk.*

Hát ez csak valamivel alkotmányellenesebb beavatkozás volt a pártarcokba, mint a trónörökös, mert ez magától a legalkotmányosabb királytól származott, s egy feltétlenül királyhű párt programja ellen szólt.

Mi azonban szépen elszenvetünk az erkölcsi pofonesapást, alázattal tudomásul vettük, hogy igenis, együtt maradjunk, s egy árva szó nem sok, de annyit se tettünk miatta.

Hát ez a különbség köztünk s az osztrákok közt. Azok öntudatos, önérvényes emberek mi pedig alázatos szolgák vagyunk. b. b.

HIRES.

A jó és rossz vers közti különbség.

— Epigramm. —

A jó vers olyan mint szálam.

Ha kissé testesre vágod:

Annál jobbnak fogod találni,

Minél többször s tovább rágod.

A rossz azonban mint sok bonbon: jó,

Mikor még csak megízleled,

De aztán élmégyést okozó . . .

Mit ér, mikor már lenyelted.

Erdőgh Dániel

— **Lapunk szerkesztőségében** változás állt be a mai számmal. *Rosner Imre* szerkesztő-társunk, a kifogyhatatlan humor *Krónyák* itt hagyja Ujhelyt s így a laptól is meg kell válnia. Nem dicsérjük meg ebből az alkalmából, mert nem szorult rá, s bizonyára

elesve, újra felkelve, futottam, futottam, meg egyszerre csak össze rogytam. Meddig maradtam így, nem tudom, de arra ébredtem, hogy sötétség övez, s tagjaim meredtek. Lassacskán eszmélni kezdtem, s a való, mint gyújtó villám, égette agyamat; de nem örültem meg, gondolataim lassankint tisztázódtak, meg állítottam testem, lelkem lakásomig cipeltem, elhatároztam, hogy elutazom utánok.

Hogy magányosan ne utazzam, beszerkeztem egy csokrot. Hogy mi minden mesélünk egymásnak, én és a csokor, az az ég titka, míg végre megérkezünk a vidéki városba.

A város táncterme a megye nagyját, kicsinyét, szépjét és rútját parquettjén lelta. Szólt a zene, villogtak a szemek, s a magányos szívek párjokat keresték, hogy a délceg csárdást, rohanó galoppot, a bus keringőket kedvük szerint lejték. Én is széjjel néztem e szárnyas világban, Örzsémet keresve. De még nem jelent meg, addig siettem ismerőim üdvözölni s bemutatkozni.

Szívem megsugta, hogy jönnek. Siettem üdvözölésükre.

— Elemér, maga itt? Talán az árviz veszély elől szökött meg?

— Felkacagtam, majd kicsordult könnyem, és ez a könnyesepp volt szívem temetője.

megharagudna érte. Távozása felett érzett sajnálatunkat enyhíti az az ígérete, hogy szellemileg tovább is velünk marad, s így nem fogjuk nélkülözni az ő kedves humor cikkeit ezután sem. Öszinte liberalizmusa s erősen demokratikus gondolkozása rendkívül becses tette nekünk az ő közreműködését, amelyre mindig igaz hálával fogunk gondolni.

— **Kinevezés.** *Ordódy* Aladar honnani járásbírósi albiró Nagy-Bereznára járásbírósnak nevezett ki.

— **Uj kamarás** Ó Felsége szmrecsáni Dr. *Szmrecsányi* Béla földbirtokosnak a kamarási méltóságot díjmentesen mányozta.

— **Házasság.** Kedden esküdtött örök háziregő báji *Patay* Sámuel tartalékos drágonosj hadnagy, pándi nagybirtokos kazinczi *Kazinczy* Ottóliának, *Kazinczy* Artúr berettői nagybirtokos és neje almási *Almássy* Viola leányának.

— **Kinevezés.** A király *Bariss* Arpád esendőrfőhadnagyot szárnyparancsnoki minőségben Brassóba esendőrszázadosá nevezte ki. — A pénzügyminiszter a sátorlajuhelyi m. kir. pénzügyigazgatóhoz *Pollák* Lajos végzetes joghallgatót pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben nevezte ki.

— **Athelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter dr. *Kiss* Géza pozsonyi kir. pénzügyi segédtitkár hason minőségben Sátorlajuhelybe helyezte át.

— **Miniszteri biztos** Dr. *Zorn* Vilmos kassai jogakadémiai tanár a honnani felső kereskedelmi iskola értekezési vizsgálataira miniszteri biztosként kiküldetett.

— **Zempléni Ujság** eimen kétszer hetenkint megjelenő politikai hírlap indult meg május 1-én Ujhelyben. Főszerkesztője ifj. *Mecser* Gyula, helyettes polgármester, felelős szerkesztője *Biro* Pál és főmunkatársa dr. *Hám* Sándor. Programjában olvassuk, hogy a gazdasági függetlenségért s az önálló nemzeti bankért fog küzdeni, a mit örömmel fogadjunk; de hogy egyéb kérdésekben (pl. hadsereg, külügy, stb.) mi lesz az álláspontja, azt a programból nem tudtuk kivenni. A lap munkatársainak névsorában olvassuk a nevét a vármegyei kormánypart csaknem valamennyi szereplő tagjának, akiket igazán jól esik végre valahára a gazdasági függetlenség híveinek táborában látnunk.

— **Halálozás** *Rosenbaum* Herman tállyai ír. pap április 29-én 60 éves korában meghalt. Temetése a helybeli és környékbeli zsidóságnak óriási részvéte mellett április 30-án ment végbe.

— **Rákóczi-kiállítás.** Kassa, a felvidék egyik leghazafiasabb városa, 1903-ban Rákóczi-kiállítást rendez. A magyar szabadság öme legnagyobb vértanújának emlékét nem is lehetne méltóbban feljuttatni azon alkalomból, hogy a dicsőítéltjes kurukor szabadságharcra ekkor éri meg kétszázados évfordulóját. A kiállítás előkészítő bizottsága tegnapi értekezletén elhatározta, hogy a kiállítást országos jellegűvé teszi. *Gerlóczy* Géza indítványára kimondták, hogy országos bizottságot bizottságot szerveznek, amelyben fontos szerepet fognak juttatni a Rákóczi-kor legnagyobb ismerőjének, *Thaly* Kálmánnak. A kiállítás Magyarországon feltalálható, összes a Rákóczi korból eredő ereklyéket és régiségtárgyakat mutatják be s azok átengedése az összes hazai muzeumokat felkéri. A kiállítás ünnepélyes megnyitása 1903. június 22-én lesz. 1703-ban Rákóczi azt írhatta magáról, hogy a szabadság számára hatalmába ejtette az országot a Dunáig.

— **Az »Uránia«** magyar tudományos színház hétfőn folyó hó 6-án kezd meg rendkívül élvezetes és tanulságos előadásainak sorozatát. Színe kerülnek: 6-án Spanyolország 7-én 1848, 8-án Amerika, 9-én a XIX. század. Ezeket kivül minden

nap délután 3 órakor ifjúsági előadások lesznek, melyeket a tanuló ifjúság tanárai v. tanítóik vezetése mellett csekély 20 kr. belépési díjért megnézhet. Különös meglepéssé válnak szolgái, hogy városunk közönségének alkalma nyíljon az »Uránia« előadásában gyönyörködni, melyek bizást állíthatjuk — elsőrangú műélvezetet nyújtanak. — Az előadások iránt mindenütt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy az összes előadásokra szóló jegyek már előre elkellenek. Előreláthatólag nálunk is zsúfoló házak lesznek; ezért figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy jegyeik megváltásáról jó előre gondoskodjanak. Az előváltás *Löwy* Adolf könyvkereskedőnél eszközölhető, hol a jegyeket mátlól kezdve minden előadásra előre kiadják. A helyárak a rendes színházi árak. Részletes programot a naponkint kiadandó színlapok közlenek.

— **Tanítói gyűlés** lesz e hó 8-án Varannál. Este a nagyszállóban felolvasással egybekötött társasávacorát rendeznek.

— **Fásítás.** A magyar kormány intézkedéséhez képest a Miskolc-gerendai állami közutakon való befásítás már kezdetét vette, sőt Bodrog-Zsadánytól — Vámos-Ujfalug terjedő állami út két oldala már is be van ültetve 3 éves alma és körtefa öltványokkal.

— **Amerikai vérengzés.** Vehécz község lakóit most egy levél útján érkeztet hirtelen izgatottságban tartja.

— Az életük delén lévő férfiak Amerikába vándorolnak, leggyakrabban nem a birtokvágy indítja őket a szülőföld elhagyására, hanem a mostoha körülmények, mert nálunk októbertől — márcziusig népünknek munkája nincs, téltelenségre van kárhoztatva akarata ellenére, s e mellett a nyári munkaidő nem nyújt annyit, hogy abból a téli hónapokra az éhség csillapítására juthatna. S midőn a kényszerítő körülmények hatása alatt bucsut vesz révétől, azt sem tudja mily sors vár reá odaát. *Onderik György* vehéczit kivándoroltál (kinek egész családja kint van már) keresztelőt ünnepeltek — így szól a hír. — *Vigan* voltak egész nap, a társaság késő estig mulatozott. Midőn hazakészülve együttesen ki-ki lakására sietett, utközben szemközti négerekkel találkoztak, kik bizonyára hasonlóképp mulatságból mentek hazafelé. A két csoport között addig ismeretlen okból verekedés támad, melyben többen vehéczit kivándoroltak közt súlyosan s életveszélyesen megsebesültek. *Marczinkó* Ántus Mihálynak, — mint a levélró mondja — szemét szúrták ki, itthon felesége s menyasszonya szivszorongva várja a további értesítéseket. — *Jakubkó* *Andrást*-állítólag egy kemence tűzöbe dobták a négerek. *Mariausin* *György* beleit hasították ki. *Lyutik* *János* s még többen életveszélyes különböző sérüléseket szenvedtek. Mindegyiküknek nagyszámú családja, felesége, gyermekei, szülei siratják szerencsétlenül járt véruket.

— **A könnyelműség áldozata.** Végzetes szerencsétlenség történt — írja tudósítónk — tepnapelött Bozsván. *Kovács* *Lajos* földmives 13 éves szolgálója, *Bozsvai* *János* az udvaron játszódozott gazdája fegyverével s eközben nagy szálkértelemmel magyarázta Kovács 6 éves fiacskájának a veszedelmes fegyver szerkezetét. Egyszerre csak esült a megtöltött fegyver és a következő pillanatban holtan terült el a földön a földmivesgazda kis fiacskája. A golyó mellébe furdott s rögtön meghalt.

— **Rejtélyes bűnügy.** *Fekete* *Jánosné* gesztelyi lakos ellen irányul a gyanu, akit azzal vádolnak, hogy férjét el akarta pusztítani, csupán azért, hogy kocsisával szabadabb pástorórákat tölthessen. A nyomozás ez év január havára vezet vissza, amikor *Feketéné* 2 idegen leánnyal és kocsisával egy helyi bálba ment. Férjének pálinkára pénzt adott, hogy odahaza az is hadd szóra-

kozzon. Az asszony miért nem később a bálból is hazament, de férjét nem találta otthon. Ismét vissza ment a bálba. Másnap a férj a kocsi alá pátkázott, külön üvegből kínálgatták egymast. Midőn a férj már jól berugett, valami égető szert önthettek bele, aki azonban azt nem nyelte le, hanem kiköpte. Ez a maró eszköz a Fekete arczát, száját vállát rögtön eltorzította sebbé alakította. Annyira összegegte és feldagasztotta testrészeit, hogy a rögtön igénybe vett orvosi segítség mellett is 6 teljes hétig kellett ágyban fektetnie. Feketének edes testvére most ezt az ügyet feljelenítette a szerencsi kir. járásbíróhoz. Kajaba kir. albiró házkutatás végett a Feketének házában vizitát tett és tényleg talált is a házukban egy fél üveg tömjén karbolit, amelynek a hatása a fennebb leirt égési sebeket idézheti elő. A további vizsgálatot Kajaba Ödön kir. albiró végezte.

— **Iroda áthelyezés.** Major István ügyvédi irodáját az ösveggy Nagy Béláné Kossuth-utcai házába helyezte át.

— **Egy városi tanácsos felülgösztesse.** Mihalkovics József Ungvár városi közigazgatási tanácsos, ki az iparügyeket intézte és árvászeki előadó volt, Ungvármegye alispánja állásától felülgösztesztette. A tanácsos már egy ízben hivatalvesztett volt, ami az újabb törvénytelenséget csak súlyosbítja.

— **Új útpítés.** A nagy ráska-vajáni törvényhatósági közútnak kiépítése, mely vármegyénket Ungvármegyével köti össze, nagy erővel megkezdett. A nagyszabású új út építésének munkálatait Gerhardt Sándor kir. főmérnök vezeti.

— **Közlemény.** Vett értesítés szerint a Magyarországból eredő s főleg Belgium, Nagy-Británia, Németalföld és amerikai Egyesült Államok és Canada szülő levelek és levelezőlapok gyakran elégtelenül vannak bérmentesítve, minek folytán a hiányosan bérmentesített levélpostai küldemények a hiányzó bérmentesítési díj kétszeres összegével lesznek megterhelve és ezáltal a feladók nemcsak a címzeteknek okoznak akaratlanul kellemetlenséget, hanem a hiányos bérmentesítés miatt a magyar kincstár is károsul. Ezen hibás bérmentesítés azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség az 1900. évi január hó 1-ével életbe lépett tarifális változásokat még most sem veszi figyelembe, a külföldre szülő leveleket és levelező lapjait még most is 20 fillér 5 fillérel bérmentesíti. A közönség tájékoztatására ez alkalomból ismételen közlöm, hogy a külföldre szülő egyszerű levél díja 25 fillér a levelező lap díja pedig 10 fillér; az Ausztriával, Boszniával, Herzegovinával, Németországgal, Németországgal, Szerbiával és Montenegróval való forgalomban pedig a levél díja 10 fillér a levelező lap pedig 5 fillér. Az ajánlási díj végül egy a beföldre mint a külföldre szülő ajánlott leveleknél 25 fillér. Kassa 1901. április 16. Bene Róbert sk. kir. tanácsos posta táv. igazgató.

— **Leopold Gyula** az Általános Tudósított szerkesztője, Budapesten törvényszékiileg bejegyzett hirdetői irodáját megnagyobbította, és azt VII. Erzsébet körút 54. I. emelet helyezte át.

— **Általánosságban elismerik** ugyanúgy, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répmagokkal. Mauthner-féle magok tehát felülmúlhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszüktüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

— **A szabadalmakat értékesítő vállalat** (Bpest, Erzsébet-körút 17) nemcsak készitő a szabadalmakat, de főszálat helyez arra is, hogy azokat kellően értékesítse. Minden feltalálónak ajánljuk, forduljon bizalommal ezen jöhrü vállalatához, melynek szakszerű tanácsai révén sok pénzt szerezhet magának.

— **Új magyar népdalok.** Őszi rózsá, fehér rózsá és nem bánom című eredeti magyar népdalok melyek jelenleg Erdélyben közkedveltek énekhangra és zongorára cigányos modorban letéve a „Harmonia” zenemű és zongorakereskedés kiadásában Budapest váci-utca 20. megjelentek. Ára 1 korona. Ugyanott megjelent 7 kedvelt népdal énekhangra és zongorára cigányos modorban letéve Doda Sándortól melyek Fedák Sári a budapesti népszínház kedvelt primadonna műsorából valók. Ára 3 K. Ritka szép népdalok melyek nemsokára az egész Országban lesznek elterjedve. A cimlap Fedák Sári kitűnően sikerült arcképét mutatja. A füzet címe „Sári dalai”.

— **Bodega borok.** Spanyolország és Portugália kedvenc borait, valamint a finom és illatos rajnai és mosel-borokat a hirneves és előnyösen ismert Continental Bodega Company kitűnő tisztá minőségben importálja, miért is mindenkinek a legmelegebben ajánljuk.

KÖZGAZDASÁG.

Újabb irányelvek a fásoltás terén.

Tarozal, 1901. április 30-án.

Az a kedv, ami birtokosainkat a szőlők újra építésére buzdította, az utóbbi időben igen megepassant. Ha olát keresi az ember, úgy azt a gazdák két körülményre: a telepítés nagy költségére és a borok rossz értékesítésére vezetik vissza. Mindkét ok méltányos is egy bizonyos fokig, mert tény hogy a borok értékesítése egy és más körülmény folytán manapság sok nehézséggel jár, különösen olyan birtokosoknál, akik még ma sem akarnak belé törődni abba, hogy a hegyalján sem volt minden évben 100—150 koronás ár. De másrészt a régi szőlősgazdák — kivéve a kisgazdákat, akik maguk dolgozták be szőlőiket, tisztán a szőlő jövedelmére nem támaszkodtak, míg ma számos esetben látjuk azt, hogy egyesek a szőlőművelést mint vállalatot üzik, teljes vagyonukat a szőlőbe fektették, melyről csak annyit tudtak, — hogy nagy jövedelmeiket jár, és most a tulajdonosok igények kielégítésére soh sem elég nagy a termés, sosem elég magas a bor ára, hogy abból mindent fedezni bírjon. — különösen nem akkor, ha a telepítés is hibásan lett keresztülvive, ha a cél elérése végett egy munkát kétszer esetleg háromszor kellett teljesíteni, mi csak a telepítés költségét emelte. Mert csak az ilyen esetben lehet mondani, hogy a telepítés drága. — Az eltagadhatatlan tény, hogy az új szőlők telepítése többé kerül a régiéknél, de ha ez rendszeren lesz keresztülvive, akkor sosem olyan nagy, aminek az elvárható kamatját és törlesztését meg ne hozná. Ha az rendszeren lesz keresztülvive! de sajnos, épp e körül látunk sok hibát és ezen hibákkal kísértett szőlők azután a drága szőlők! Hány esetben látjuk azt, hogy egyesek ott, a hol a talaj egyedül oltvány alá való, szénkéngellig gyérités alá telepít, csupán azért, mert az oltványok iránt bizalmatlan, — de mert a talaj kötöttsége miatt a szénkéngel hatását kifejtteni nem bírja, a szőlő két-három év alatt visszaesik, elpusztul és gazdája kénytelen azt újból elvetni, — de most már oltvány nélkül. Mások viszont oltványt ültetnek oda, ahová gyérités alá kellett volna telepíteni és mikor látják, hogy meszes talajukon az oltvány nem megy, akkor ledöntik hogy átterjenek a szénkéngelzésre.

Persze mindez ideig a szőlő nem terem, az jövedelmet nem ad, de sőt költség van rá, mi mind a befektetés rovására megy, azt emeli és a termés jövő értékesítését nehezebbé teszi.

De eltekintve ezen rendkívüli állapotoktól, gyakori az eset, hogy oltvány alá való talajba oltványt ültet a birtokos és mert nem akar 2 évig várni, míg az elültetett Ripáriát zölden beolthatja, azután pedig nem akarja kitenni magát a zöldoltást érhető kamatlátásoknak — milyen a nyári jég-

verés, a korai fagy következtében beálló éretlenség, a téli fagy káros hatása a rügyre stb. — vesz fásoltást és azzal telepít, és szőlője dacára a nagy költségnek, amibe a fásoltás került, nem elégíti ki, mert sok tőke pusztul el és így sok a pótlás. Ezen körülmények idézték elő azután azt, hogy vagy áttértek a zöldoltásra, vagy egyáltalán nem telepítenek.

Mindez azonban nem bizonyíték arra, hogy a szőlőtelepítés nem fizeti ki magát, mit legjobban igazol maga azon tény, hogy az előbb említettekkel szemben sokkal többen vannak azok, akik a szőlőiket, mint jövedelmet adó gazdasági ágat tekintik, mi nekik a befektetésnek 10—15 sőt jó években 30—40 százalékát is megadja. De ha ezt elakarjuk érni, akkor nem elég csak telepíteni bármivel és bárhogy, hanem mielőtt hozzá fogunk a telepítéshez vagy gondoskodjunk egy ahhoz értő emberről, vagy magunk iparkodjunk elsajátítani mindazt, amit egy szőlésznek tudni kell és azután vessünk számot magunkal, hogy a telepítésre váró földünk *termővé telelég* mennyiben kerül, róla mit várhatunk és csak ha már mindennel tisztába vagyunk, akkor kezdjük meg a telepítést. Hogy mivel telepítsünk, az mindig a terület talajától függ. Lazább mesze talaj szénkéngellig gyérités alá hazával, kötött mészes talajon oltványval. Az oltvány lehet akár zöld, akár fás, mindkettő egyforma jó, ha az oltás helyén a legparányibb nyílás nincs, ha a forradási tökéletes. A zöldoltásnál a forradási százalék fölötté a fásoltásoknak, — ez tény, de kivételük megkívánja a jó oltót, a megfelelő klimat — ami a Hegyalján csaknem mindeütt meg van, és főleg a jó ősz, hogy a vessző tökéletesen beérjen, mert különben a lehomlított oltvány rövidesen elpusztul. Ezen körülmény, és az, hogy ha zöld oltvány alá akarunk telepíteni, szőlőnk később jön termésbe, visz sokakat a fásoltás taborába, mert ennél kész beérett oltványt kapunk és ezáltal gyorsabban is jutunk terméshez, mintha előbb gyökerecs Ripáriát ültetünk, azt két év múlva beolthatjuk és a jövő tavaszon elhomlítottjuk. Sajnos, hogy a fásoltásoknál, tekintettel az előállítás nagy költségére, több hibát is kap a megrendelő, ha nem megbízható cégnél teszi a megrendelést, de híhető, hogy rövidesen le lesz küzdve az utolsó akadály, hogy el lesz érve a cél, miért gazdáink oly sokat, oly kitarással fásradoztak, tökéletes fásoltást előállítani nagy százalékban!

A tavalyi évben már tételtet kísérlet a fásoltásoknak egy új mód szerinti készítésével, a családi állami szőlő oltvány telepen, ami röviden abból áll, hogy az angolnyelven párosítással kötözés és sorozás nélkül készült oltványok mohával, béltel ládába lesznek helyezve, és 3 heten át egy helyiségben melegítve és azután az összeforradtak lesznek csak kiütve. (Bővebb leírását lásd a Borászati Lapok f. évi 1-5 számában.) A melegítésnek a célja nem egyéb, mint az, hogy a mit nálunk a természet nem bír megadni annak a kora tavasszal, készült és kiültetett fásoltásoknak, azt mesterségesen on pótoljuk. Az így ládába rakott melegítésnek kitett oltványok 2—3 hét alatt összeforradnak és már mint tökéletes kész oltványok kerülnek ültetés alá.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy ezen oltványok készítése könnyebb és kevesebb munkába kerül — mert a kötözés és sorozás elmarad — az ültetés előtt pedig szétválogatottak, és csak a jól forradtak ültetnek ki, így látjuk, hogy előállításuk is olcsóbb, és a minőség is jobb, mert itt csak össze forrad oltvány lesz kiütve, minél forradása többé nincs sem a talaj, sem a levegő hőmérsékletétől és nyirkosságától állapotától függővé téve, hanem a még benne levő tartalék tápanyagot később a gyökér képződés után pedig az egész nyarat a gyökér és a hajtás képzésére fordíthatja, úgy látjuk, hogy a fásoltás készítés e nem csak hogy olcsóbb, de természetesebb és jobb is. Mert az oltvány, melynek kiültetése

után csak arra kell törekednie, hogy jó és szép hajtást hozzon, a melynek nem kell arra várni, hogy a talaj fölmelegedése után előbb a sebet behegesse, nem kell a tartalék tápanyagát megosztani a callus, hajtás és gyökér képzésre, hanem a melegítőben még benn maradt, tartalék tápanyagot is, a már növekedésnek indult gyökerek által a talajból fölvetett és a rügyhöz szállított tápanyagokat kora tavasztól kezdve tisztán a hajtás képzésére fordíthatja, ez az oltvány csak jó lehet. És hogy a hajtásai mily erői egészséges és kifejlettek, azt tavaly a családi telepen készült 100.000 darabnál volt alkalom látni, mit sok szőlőbirtokos 2-évesnek minősített. De erős a hitem, hogy az ily oltványokkal a régi oltvány szőlőkben a pótlás is könnyebb lesz, mert a hajtás tövben levő rügyek igen kifejlettek.

Az említett tavalyi kísérlet, jó eredménye következtében, a magas miniszterium ez évben nagyobb mennyiségben rendelte el ezen moháts oltás készítését, az állami oltvány telepen (Halász homok) is lesz 300.000 drb készítve, miből 100.000 drb már elkészült és ki is lett ültetve, 100.000 drb pedig most van a melegítőben mi május hó 9—11-ike közt kerül atvalogatás után kiültetésre és ugyanakkor lesz helyébe a a harmadik 100.000 darab készítve.

Hogy az eredmény mennyire kielégítő, hogy a mód mily közel visz bennünket a célhoz, azt nem leírni azt látni kell. Kinn a telepen szivesen látok bárkit is, ki az említett időben jön, hogy ne csak a már kiültetett és hajtásban lévő, de az ültetés és készítés alatt álló oltványokat is lássa és meggyőződhessék róla, hogy az ily növekedéssel, az ily forradással bíró fásoltványokkal telepítendő szőlők csak jók lehetnek.

Kováts Kálmán.

* **Az iszákosság korlátozása tárgyában** a gazdasági egyesület április 25-iki választmányi ülésében elfogadta Dókus Gyula és társainak véleményes javaslatát, melynek sikeresítése érdekében a vármegyéhez fordult. A javaslat szövegről tartalma a következő:

Tekintetes gazdasági egyesületi választmány! Múlt évi 727 szám alatt hozott határozattal azon megtisztelő megbízást kaptuk, hogy a vármegyénk lakosai közt mindinkább terjedő iszákosság megszüntetése vagy legalább megakadályozására javaslatot dolgozzunk ki. Ezen munkálatainkhoz a járási főszolgabírák és Sátoraljai rendezett tanácsu város polgármesterének a kézig, bizottság 1005 kb. sz. a hozott határozatára beadott jelentése is ki lettek adva. A főszolgabírák és polgármester jelentéseit átnézvén, ezekből mindenek előtt azon örvendetes jelenséget állapíthatjuk meg, hogy az iszákosság vármegyénk lakosai közt általában elterjedve nincsen s ha itt és ott fordul is elő, az csak szórányos s a nép erkölce e tekintetben még megtámadva nincsen. Mindennek dacára, hogy a netalán bekövetkező bajt megelőzzük, a főszolgabírák és polgármester jelentése alapján, és mérlegelve az eszközöket, saját magunk tapasztalatai alapján is a következőket van *szerecsenk az iszákosság megakadályozására javasolni*: 1. A vásár- és ünnepnapokon ugy a kis- mint a nagyközönségben, valamint Sátoraljai helyre r. t. városában a koresmák és pálinkamérések egész nap zárva tartandók. 2. Nagy- és kisközönségben a koresmák és pálinkamérések hététköznapokon január, február, március, október, november és december havában reggeli 7 órától esteli 8 óráig; áprilisét októberig reggeli 6 órától esteli 9 óráig legyenek kinyitva. 3. *A napszámoknak a munkások részéről a pálinka adása tiltassék.* 4. A koresmákban a tanácskozások és gyűlésezések betiltandók. 5. Tánemulatszások koresmákban tarthatók ne legyenek. 6. A fonóházak tartása tiltassék bo. 7. A nép az iskolában az iszákosság következményeire és a pálinkának a

test szerveire való romboló hatásáról oktattassék. 8. A lőkészek az iszákosság elleni predikációk tartására felkérsenek. 9. Azok, akik a korcsmai határlól rendelkező törvény; akként játsák ki, hogy a községben levő több italmérésben igénybevizik a megállapított hitel maximumot szigorúan büntetessék. 10. A korcsmai engedélyek kiadása korlátoztassék. 11. Az a korcsmáros, pálinkamérő vagy kismértékben elárusítási engedéllyel bíró szatócs, a ki anynyit illt. szolgáltalt ki, hogy az illető lerészegedik, vagy a ki részeg állapotban levő egyénnek italt ad: szigorúan büntetessék. 12. A könnyű borok termesztése és olcsó kiszolgáltatása, sörgyárak létesítése által az olcsó sörnek forgalomba hozatala, ugy mint Franciaországban és Amerikában, az égetett szeszes italok elvezetéről a lakosokat le fogja szoktatni. *Ezen irányban tehát szükség-snek vólnék nagyobb mozgalmat megindítani, mert ez a mezőgazdaság és szőlőtermelés emelésére is előnyvel járna.* Ezek azon óvszerek, a melyeket a Tektintetes Választmány becses figyelmébe ajánlunk.

* **Fogyasztási szövetkezet** alakult vasárnap április 28-án *Tolcsván*. Rendkívüli érdeklődés mellett tartották meg az alakuló közgyűlést, a mely megválasztotta az igazgatóságot s felügyelő bizottságot. Az igazgatóságnak 9 tagja van, elnöke *Constantin Géza*, alelnöke *Tima József*. Eddig több mint 200 üzletrészt jegyeztek. Egy üzletrész értéke 40 korona. A szövetkezet körébe bevonják O. Liszkát s a többi szomszéd községet. A szövetkezeti üzletet, amely egyelőre csak a legszükségesebb fogyasztási cikkekre fog kiterjedni, még ebben a hónapban megnyitják.

* **Az Első magyar általános biztosító társaság** mult szombaton tartotta az évi rendes közgyűlést, Cekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöklése mellett. Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a mult évi üzlet minden biztosítási ágban, olyan kielégítő eredményre vezetett, hogy a társaság összesen 2,547,690 korona 70 fillér üzleti nyereséget ért el. Ezzel szemben, a pénz piac pangása folytán, a társaság tartalék-tökének befektetésére szelgáló értékpapirosokon — amelyek nagy részt magyar fölhitelintézetzi zálog levelek — 1,455,099 kor. 24 fil. átmeneti árfolyam-vesztés érte a társaságot. A jelzet üzleti nyereségben, amely a multban elért tekintélyesebbek mellé állítható a nagy átmeneti árfolyam-vesztés teljes fedezetet talál s ezenfelül még 1,090,595 kor. 46 fil. tiszta nyereség is marad, amelyköl — az alapszabályszerű levonások után — részvényenként 168 karonköl kifizetését javasolja az igazgatóság s vele egyetértőleg a felügyelő-bizottság. A társaság üzlet-állománya, valamint a tartalékai tekintélyesen gyarapodtak sőt a biztosítás-üzleti nyereségből az átmeneti árfolyam-vesztésre a két utolsó évben visszatartott 2,702,807 kor. 33 fillérnyi összeg is voltaképp vagyongyarapodást jelent, mert a földhitelintézetzi záloglevelek, a korábbi jobb árfolyamokat idővel bizonyára ismét elérik s minden körülmények között teljes számtékben sorsoltatnak ki. A jelentés, mérleg és zárószámadások bemutatása után Langer Vilmos miniszteri osztálytanácsos mint részvényes, általános helyeslés közben fejezte ki a részvényszékesek köszönetét és bizalmát a társaság kormányzó-testületének, amelynek az élén Cskonics Endre gróf áll s különös méltánylással ki Ormódy Vilmos vezérigazgató kitért működését, amely — nehézséges gazdasági viszonyok közt is — a társaság folytonos erősödésére, gyarapodására az üzlet-és üzletvitel jelentékeny járulására vezetett. Cskonics Endre gróf szives szavakban köszönte meg az akként megnyilvánult bizalmat. A közgyűlés a mérleg és zárószámadásokat tudomásul vette, a fölsoztásra vonatkozó javaslatot elfogadta s a fölmentvényt

minden irányban megadta. Végül az igazgatóságba, az elhunyt báró Schossberger Zsigmond helyére, tagul László Zsigmondot választották meg, aki eddig felügyelő-bizottsági tag volt. A választmány új tagja lett Batt yány István gróf. A felügyelő bizottság ezáltal érzésben új választás alkéülte; tagjai lettek: Berzevicsy Albert (új), Burghardt-Béla, Kőr-rád, Hajos József, Németh T. usz és báró Radvánszky Géza.

— **Gazdasági tudósító.** A m. k. r. földmívelésügyi miniszter Sebész Gyula tarczali lakost Zemplénvármegye tokaji járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

TÖRVÉNYSZEK.

§ **Esküdtbírósgai tárgyalások.** A nyári esküdtbírósi ülészek e hó 20-án ves i kezdetét a helybeli kir. törvényszéknél. Tárgyalásra eddig csak 3 ügy van tüzve, ezek egyike azonban előre láthatólag több napot fog igénybe venni. Az első tárgyalás május 20-án Zsigus István o. l. sz. k. lakos bírnügye, halált okozott súlyos testi sértés büntetése miatt. Ezen ülészekre a következő esküdttek sorsoltatnak ki: Dr. Lényi Manó, Jennek Adam, Dr. Felner Samu, Jelenek Adam, Dr. Keller Soma, Gyarmathy Béla, sátoraljaiúj helyi lakosok; Br. Fischer Cuszáv gálszécsi Widder Béla nagy-mihályi, Eselt Vincze ricsi, Szemere Géza lasztonéri, Dr. Csöke József varanói, Gross Izráel tokaji, Dr. Szmezsanyi Béla vékci, Pápai Pál, Kelemen Kálmán homonnai, Both József sárospataki, Vítányi Bertalan szerencsi, Dr. Molnár Béla gálszécsi, Dóhuz Ernő legényei, Bulyanovics Béla t. izségi, Kilián Bertalan és Fuchs Mór b. keresturi, Baján Imre nagy-mihályi, Balog Pál m. izségi, Weinberger Dávid imregi, Tóth Sándor szőlőskői, Bessenyei István migléci, Constantin Géza tolcsvai, Gr. Andrassy Tivadar terebeni és Barati Sámuel agárdi lakosok.

A szerkesztőség üzenetei:

Amon. Köszönet a küldőkért. Örülünk hogy ismét életelt adott magáról és reméljük, hogy lapunkat, mely iránt elismeréssel viseltek, ezental gyakrabban fölkeresi.

6. I. Tarozal. Tessók a Philtalatra egye-sültothoz Bécs vagy Lipcsébe fordulni. Cz. S. O. Liszka. A nő csak abban az esetben veszti el nyugdíját, ha férjhez megy.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

MIÉRT van annyi utánzat? MERT

valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló zománc

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb fényezés puha padlóknak és konyha hutoroknak bemázolására.

Az Eisenstädter-féle

Linoleum padló zománc

egy ára alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényes hár és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapköl: 1. sz. sárgásbarna. 2. sz. sötétbarna. 3. sz. mahagonybarna. Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló zománc-

unkat különböző hasonlagú neveket alatt e. d. k. telen utánzatokkal hár. sítják, mért is kerjan a. d. k. l. k. z. r. o. g. c. k. Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegy-

Védjegy Vaslovag

zett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk és festékgyára, Bécs

Utánzatoktól óvakodjunk!

Utánzatoktól óvakodjunk!

MAJOROS ANTAL

az „UNICUM” nevű szőlőpermetező-anyag, liakt-képen, gabona-oszázó, mirenymentes kenlapok és kénöz-kupakok készítője

Győrött, (Nádorváros).

Készítette Győr és Pozsony 1900.

Szőlősgazdák és kertészek szives figyelmébe ajánlom az általam és saját módszerem által készített anyagokat u. m.: az „UNICUM” szőlőpermetező anyagot a peronospora ellen, a szőlőnöl, mért megvédje a peronospora továbbterjedését és teljesen megölje. A rózsafák, diszeserjék és gyümölcsfaáknál pedig, mért teljesebb megöl minden néven nevezendő herayót, rovarit és kizakozt amely azokon élőkölök. Egy csomag 650 gram ára 56 fillér. 100 liter vízben feloldandó. — Az „UNICUM” lisztharmat (Oidium) ellen, mely fenegetlenül biztos, perzseleket nem okoz és jól tapadó anyag. Egy 500 gram csomag ára 24 fillér, különköl ára 40 fillér. — Az „UNICUM” gabonaoszázó-anyag, biztos szor a gabona-izsöz ellen.

Egy 500 grammos csomag ára 48 fillér, egy 250 grammos csomag ára 24 fillér. — Az „UNICUM” mirenymentes kenlapok, melyek kötszer forralt kénből készülnek és finom kartonlapra vannak huza nem pedig Jutta-rongyra. Egy csomag 18—22 szál ára 28 fillér. Ugyanezen kenlapokhoz készítették kénöz-kupakokat, melyekhasználatá által kiván zárva a hordóba való kén lecsöpögés, mért is félben álló borok szintén kénözhetők.

Egy kénöz-kupak ára 16 fillér. Kaphatok minden nagyobb vas- és fűszerkereskedésben, valamint a készítőnél is. — Vegye-meztöl a magy. kir. Gazdasági Akadémia vegykisérlet állomásán Magyar-Ovórott.

FORAKTÁR:

Behyna Testvér uraknál

Sátoraljai-Ujhely

ahol is jutányosan beszerezhetők a per-metező-és szőlőkénözök napi áron a RAFFIA friss túlléti ásványvizek és mindenféle magvak — nem különben a legjobb minőségű

Román és Portland cement

raktára.

Kávéház megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém v. n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy v

»HUNGARIA«-kávéházat

átvettem és azt folyó évi május hó 1-én este Dandás és Lukács zenekarával megnyitom.

Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozni van szerencsém, egyuttal értesítem, hogy főtörekvésem az leend, hogy mindig a **legjobb és legtisztább italokat** legszolidabban bocsássam a n. é. közönség rendelkezésére.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Weisz Jakab.

Kert megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a

„NYUL”-hoz czimzett

KERTHELYSÉGEMET

i. hó 5-én vasárnap, Lukács és Dandás zenekara közreműködésével ünnepelesen megnyitom.

Fő törekvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy jó, tisztán kezelt italokkal és jó magyar konyhával, valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálással a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

A n. é. közönség nagybecsült pártfogásáért esedezve, maradtam

kitünő tisztelettel:

WEISZ MÓR.

Kedvezőtlen idő esetén a jövő vasárnap, 12-én lesz megnyitva.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capicci comp.
egy régi kipróbált háziasor, a mely már több mint 30 év óta megbízható bodorsólósi alkalmazatik közvényenöl, oszónál és meghűtésenöl. Intés. Silányabb utánzatok miatt bőségszóköl mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” orvosi jelesre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban kapható minden gyógyszerárban kapható. Készítte: **Török József gyógyszerészmester Budapesten.** Richter F. Ad. és társa, oszón. és hár. óvartl. szeltothoz. **Rudóstad.**

**Legnagyobb nyeresemény
legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona**

Az összes 50,000 nyeresemény
JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Korona	Szám
600000	1 jutalom
400000	1 nyer. i
200000	1 . . .
100000	3 . . .
90000	1 . . .
80000	1 . . .
70000	1 . . .
60000	3 . . .
40000	1 . . .
30000	3 . . .
25000	1 . . .
20000	7 . . .
15000	3 . . .
10000	31 . . .
5000	67 . . .
3000	3 . . .
2000	483 . . .
1000	763 . . .
500	1839 . . .
300	99 . . .
200	31700 . . .
170	3000 . . .
130	4000 . . .
100	50 . . .
80	3000 . . .
40	3000 . . .
50,000	összesen 13.160,000

**Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél**

Nagyon sokan szerencséseek lettek általunk
öt millió koronánál többet nyer-
tek nálunk nagyrabcsúlt vendők.

Az egész világ legesélydúsabb
sorsjátéka a mi m. kir. szab.
osztálysorsjátékunk, mely nem-
sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresémnyről sorsolattik ki,
tehát az összes sorsjegyek fo-
le nyer a mellékelt sorsolási jegy-
zék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizen-
három millió 160,000 koronát,
egy hatalmas összeget sorsolnak
ki. Az egész vállalat állami fel-
ügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyel-
nek tervszerű betétjei a következő:
egy nyolcad frt —.75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed — 1.50 — 3.—
egy fél — 3.— — 6.—
egy egész — 6.— — 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy
pénz beküldése ellenében küldjük
szét. Hivatalos tervzet díjtalanul.
Megrendeléseket kérünk
azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 22-ig
bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
Budapest,
Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték
üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték
osztályai:

1. V. Váczi-körút 4/a.
2. Muzeumi-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőivel levágandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.
Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.
Az Összeget..... kor. utánvételre kérem | A nem tetsző törlendő.
postautalvánnyal küldöm.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomá-
sára adni, hogy

dúsan felszerelt férfi, női és gyermek

LÁBBELI-BAKTARÁMAT

a Schön Sándor-téle házban

Weinberger-féle új épületébe (Fő-utca) helyeztem át

Mint eddig, ezentul is csak

legjobb minőségű árut tartok raktáron.

Az árát annyira mérsékeltem, hogy

legjutányosabban lehet nálam bevásárolni.

Sároralja-Ujhely, 1901. ápr. 23.

Kiváló tisztelettel

Friedrich Mór.

Fürdő megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönségnek b.
ndomására hozni, hogy

gyógyerejű

zsólyomkai fürdőmet

f. é. május hó 5-én megnyitom.

Saját termései boraim, valamint kellemes és üdítő
italok és hideg ételek legpontosabb és jutányos árban
való kiszolgálásáról előre is biztosítom a n. é. közönséget.
Számos látogatást kérve, maradtam tisztelettel

Vinczay György.

Ugyanitt sima zöldoltvány kapható.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására
hozni, hogy a hirneves

„Pschorr brei“ sör

egyedüli árusítását megkaptam és folyó évi május
hó 5-től poharanként mérem ki.

Egy kőkorsó »Pschorr brei« sör 16 krajczár.
Egy pohár „ » 12 „
Tetszés szerinti villás reggeli 8 „

Számos látogatást kérve, vagyok

tisztelettel

Friss H.

vendéglős.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer
minden családnál!

**Pserhofer J.
VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI**

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon a
kevés azon család, a hol ez a pártalan házi-gyógyszer
hiányzik.
E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajok-
nál ajánlják, amelyek néhez emésztésnek a dugulásnak
következményei, mint pl. zavar az epeseregcsében,
májfájdalmak, széképtalmak, kólika, aranyér stb.
Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gy-
ereknek vérszegénység esetében is az ebből származó
bajoknál, mint ideges fejfájás, zúgkor stb. E vértisztító
labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdal-
mat nem okoznak a így a leggyöngébb szervezetű
bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasítás: 1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekeres, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:
1 tekeres 1 frt 25 kr.
2 tekeres 2 frt 30 kr.
3 tekeres 3 frt 35 kr.
10 tekeres 9 frt 20 kr.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 18.

Elterjedésükéül fogva a labdacsokat a legkülönbözőbb
alakokban és nevek alatt utánozták. Tehát mindenki
csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, a
csak azok valódiak, amelyek dobozának fedelén piros
színen „Pserhofer“ kézirása látható.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer
minden családnál!

Kassage elhárít minden betegséget!

Kovács József, a Dianna gőzfürdő dörzsölője, ajánlja magát a nagyjérdemű közönségnek, hogy úgy a dörzsölést, valamint a tyuszenvedést privát házaknál is elvállalja.

Bladő cséplőgép.

Egy 8 lóerejű Ruszton-Prokop-féle jó karban levő cséplőgép jutányos árban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapest.

Table with financial data for the first Hungarian general insurance company. Columns include 'Tulajdonosok', 'Tul. Tuzbiztositas', 'Kifizetett károk', 'Mérlegszáma 1900. december 31-én', and 'BEVÉTELEK'. Rows list various insurance types like fire, transport, and life insurance with their respective amounts in korona and fill.

Table titled 'VAGYON' (Assets) and 'TEHER' (Liabilities). It details the company's assets such as cash, bonds, and real estate, and its liabilities including reserves and debts. Includes the date 'Mérlegszáma 1900. december 31-én'.

Table titled 'KIADÁSOK' (Expenses) and 'BEVÉTELEK' (Revenues). It lists various expenses like salaries, interest, and taxes, and revenues from insurance premiums and investments. Includes the date 'Mérlegszáma 1900. december 31-én'.

Table titled 'VAGYON' (Assets) and 'TEHER' (Liabilities). It provides a detailed breakdown of the company's assets, including various types of bonds, stocks, and real estate, and its liabilities. Includes the date 'Mérlegszáma 1900. december 31-én'.

Administrative information including the names of the board members (Károlyi János, Bárány Frigyes, Jency Lajos, Gergely Tótor) and the company's address in Budapest.

Boreladás.

1889. évi Tokajhegyaljai
asszu és szomorodni bort
üvegenként is eladok.

Dókus Mihály, s.-a.-újhelyi lakos.

Községeknek, tanyai gazdaságoknak
kítűnő minőségű

POSTA-TÁSKAKAT

ajánlja

Landesmann 8. szijgyártó Sátoralja-Ujhely

Kipróbált és bizonyított: Arthra, tábori, víz-
erő, csomagtartó, kőzetek (Egyetért. Tervező-
művek, melyek víz- és földmunkák, illetve földművelés
elősegítésére és elterjesztésére alkalmasak.)

Alapított 1870-ban.
A legújabb és legújabb beszerzési forrás: szőnyegok, bútorozóvetek,
szőnyegek és szövetfüggönyök, lakóközönségnek nagyban és kicsinyben

JOANNITS DÖME
BUDAPEST, IV. Váci-utca 25. sz.

híres és nagy nevű céllal: Óriás, vállalkozó posta és anyaga árnyékban.

SANTAL EGGER

hatékony felgömbölyt a köldökzereket csak a törv. védett „Nigrisol” védjeggyel
velés. Ára 3 korona. Vidékre 3 korona 40 fillér előleges befizetése után bérmentve
küldi a „NADOR Gyógyszerár” Budapest, VI. Váci-körút 17.

Évtizedek óta sikeresen használtatik

KOSZVENYÉS CSUZ ellen
a KRIEONER-féle **REPARATOR**.

mely a Szt. Rókus kórházban 126 eszt. közli 129 esetben teljes gyógyulást hozott elő.
1 üveg 2 korona. Főraktár: KÖRÖM-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvária-tér.
Kapható minden előkelő gyógyszerárban.

DURATOR

Által a cipőcipő egyszerű bekenésével órázórák és
lábrák és vízszigetelési és: Ára 1 órázóráknak
1 és 2 korona. Posta 120 kor befizetése után bérmentve.
Főraktár: **DURATOR-GYÁR** v. **BUDAPEST**,
KAPATÓ, HUNGÁRIUM.

PSEPHOFER J.
vértisztító
labdaesai.

Orvosság ajánlott legújabb
házihoz a rossz emésztés összes
kórtípusaihoz illen.
Egy csomag ára 1000
egy háztartásnak sem,
csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER J.”
név végre látható.

Alkalmazás: töltött, hogy a szőnyeg előterjedése és
terjedése a legkisebb és legbiztosabb a FOLDES-Már

MARGIT KRÉM

Ára: 2 kor., ide jött 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FOLDES KELEMEN Gyógyszerár ARADON.
Kapható minden gyógyszerárban.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító szer a

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér.
Mindentől kapható.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesek legyenek,
s ki maga sem akar beteg lenni, használja

FELLER-féle ELSA-FLUID

Ez az orvosság minden közhiedelmekkel szembe fordított.
12 kis üveget 6 koronáért küldi

FELLER V. JENŐ, Gyógyszerár, Budapest, Kálvária-tér.
STUBICA ró-útc. 17. Csakfogva!

Órádjok
órakélok
után-
töltő

Brady-féle MARIACELL-GYOMORCSEPP

200 év óta elismert kítűnő hatással
gyomorba, étvágytalanság, nehéz emésztés,
és: Ára: 1 üveg 80, nagy 140 fillér. Kapható
minden gyógyszerárban. — Képzett elárulók:

BRADY KÁROLY
„MAGYAR KIRÁLY” Gyógyszerár BECS, I. Fleischmarkt 1. sz.,
honnan 3 kis üveg 2-40 korona, vagy 2 nagy üveg 2-80 kor.
bérmentve küldjük.

TURUL legfinomabb egészségi egyptomi
SZIVARKA-HÜVELY
100 db 36 fillér. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor.
postán bérmentve küld:

ENGL LAJOS SZEGED.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV. Kilyó-tér 2. (Kilóházi) főterületén
állnak találkozó helye. — Kész: STRUBER JÓZSEF.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAK BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
OS-ÉSKIR-UDV. SZÁLLÍTÓ MAGKEREKEDÉSE
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

RÖSER (születés Budapest, VI.
Alapítvány 1853, Arad, Arad, Arad)
Egyik legnagyobb lakó 10-14 éves ifjak részére
először kerékpáros lakó 14-18 éves ifjak részére.
Nagyobb internátus: bentlakó növendékek részére.
Szorgalmas tanulmányos és az országos ön-
képzésre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad **RÖSER JÁNOS** igazgató.

HIRDETÉSEKET — REKLAMOKAT
szakszerűen, pontosan és legelőnyösebben
költséget az érdekes lapokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
hirdetési osztálya
Budapest, VII. Erzsébet-körút 34.
Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

Idősek kedvesek találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős előszobájában
Budapest, VI. Andrásy-ut 39
Küldi magyar könyve. — Valódi tiszta borok és a
„Pechorbrau” egyedül kimerése.

A legjobb órákat:
legújabb és legújabb órákat
REKLAMTÉRE
szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország és utamon
elő és legnagyobb ültet

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve

Oh fáj! Kőhögés, rekedtség ellen gyors és kítűnő
eredményt használhatók az
EGGER-féle MELLPASZTILLAK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI. Váci-körút 17. Egger helytartó
megyél az az ál-
között köhögés.

FRATELLI DEISINGER
kítűl Fiuméből vagy Triestből
4 1/2 kg. **Cuba-kávét** vidogattott
15 korona 30 fillérért
elvámlva és bérmentve.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK
és **GÁZMOTOROK** ipari és gazdasági célokra
OSERS és **BAUER** gyárból
a legújabb és legújabb motorok a legújabb szerkezetek részére.
Vaslemezű és rakár: **DÉNES B.**
Budapest, VI. Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Cherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna és Vossel-borok.
Kaphatók minden jobb főzész- és
csomagoló-üzemekben, szállók,
kérdezzék az újságban.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
VALÓSAK
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRUT 17
Bel- és külföldi szabadalmak, készletek, értékesítése és
financzírozása.
Videójelek és nyelvi, lejárójelek, m. felvilágosítás díjtalán.

CSÁSZARTÖRDŐ
téli és nyári gyümölcsök
BUDAPESTEN.

Budapesti kénes forrású gyógy-
fürdő, páratlan és kítűnő leg-
újabb és legújabb, pompá-
sok, fürdőgyógyászati, kő-
és márványok, — 200 bélyeg
számban elkészítve. — Prospektus
kérdezzék az újságban.

GOLJÁT MALÁTA-SÖR.
Kiváló üdítő ital és gyógyzólokra lezolgáló.
ÁLLAM: Dr. Kóczy és Dr. Kóczy egyetemi tanácsorvosok
belköltség vizsgálatának, emésztés és emésztés, gyomorszájoknál is.
Gyár és magánüzemű hely:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

Ma onkét a hirt
használja a kítűnő Zoltán-100 SZILLA VIZET (receptor) mel-
lem post, hanem a haj eredeti szagtól és szaga (1 üveg 2 kor., posta után-
bérmentve 2 kor. 30 H. ZOLTÁN-100 SZILLA VIZET) Budapest, V. Váci-körút 17.

100.000
sorsjegy
50.000
nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyereség, esély
sorsjátéka a m. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTEK
Megrendelések: intézendők
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV. Kosuth Lajos-utca 17.

Nevonta
egy húsdar
Tervezzék ingyen
és bérmentve.
Gyümölcsök
kerestettek.

Kapható minden gyógyszerárban, kőzetek és földmunkák, illetve földművelés
elősegítésére és elterjesztésére alkalmasak.)

Kapható minden gyógyszerárban, kőzetek és földmunkák, illetve földművelés
elősegítésére és elterjesztésére alkalmasak.)

Kapható minden gyógyszerárban, kőzetek és földmunkák, illetve földművelés
elősegítésére és elterjesztésére alkalmasak.)